

**สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีอาการในประเทศไทย
ณ.วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544**

กองระบาดวิทยา ได้รับรายงานจากสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 พบว่า มีผู้ป่วยเอดส์จำนวน 174,669 ราย และมีผู้เสียชีวิต 48,241 ราย และในปี พ.ศ.2543 ได้รับรายงานผู้ป่วยเอดส์ 22,177 ราย มีผู้เสียชีวิต 4,907 ราย (ตามปีที่เริ่มป่วย) และในปี พ.ศ. 2544 ได้รับรายงานผู้ป่วยเอดส์ 4,108 ราย มีผู้เสียชีวิต 718 ราย (ตามปีที่เริ่มป่วย) เมื่อนำมาทำการแจกแจงตามบุคคล สถานที่ สรุปได้ดังนี้

เพศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 มีผู้ป่วยเพศชาย 132,655 ราย เพศหญิง 42,014 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 1 : 3.2

กลุ่มอายุ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 ที่พบมาก เป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 20 - 39 ปี (กลุ่มอายุ 25 - 29 ปี มีผู้ป่วยสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 27.8, รองลงมาอายุ 30 - 34 ปี ร้อยละ 24.7, อายุ 35 - 39 ปี ร้อยละ 14.9, อายุ 20 - 24 ปี ร้อยละ 11.0) ส่วนกลุ่มอายุ 0 - 4 ปี มีผู้ป่วยร้อยละ 3.9 ดังตารางที่ 1

อาชีพ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด รองลงมา คือ เกษตรกรรม , ค้าขาย , งานบ้านและข้าราชการพลเรือน (ร้อยละ 44.3, 21.0, 4.3, 3.3 และ 2.6 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 2

ปัจจัยเสี่ยง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 มีผู้ป่วยจากการมีเพศสัมพันธ์สูงที่สุด รองลงมาเยสเพศชนิดฉีดเข้าเส้น , ติดเชื้อจากมารดา และ รับเลือด (ร้อยละ 83.4, 4.9 , 4.6 และ 0.03 ตามลำดับ) สำหรับ เพศสัมพันธ์ที่มีพฤติกรรมแบบชายรักร่วมเพศ พบว่า มีการรายงาน ร้อยละ 0.7 ดังตารางที่ 3

ที่อยู่ปัจจุบัน ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 10 อันดับแรก คือ พะเยา , ระยอง, เชียงราย, ระนอง, ภูเก็ต, ลำพูน, จันทบุรี, เพชรบุรี, ลำปาง และ ตราด (อัตราป่วยต่อแสนประชากร เท่ากับ 161.7, 131.1, 130.9, 126.7, 120.0, 101.3, 91.3, 91.1, 87.0, และ 80.4 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 5

ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด ตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 คือ ภาคเหนือ รองลงมาภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อัตราป่วยต่อแสนประชากรเท่ากับ 55.0 , 46.7 , 29.9 และ 17.2 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 5

จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในแต่ละภาคตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 มีดังนี้ ภาคเหนือ จังหวัดพะเยา(อัตราป่วย 161.7 ต่อแสนประชากร), ภาคกลาง จังหวัดระยอง (อัตราป่วย 131.1 ต่อแสนประชากร), ภาคใต้ จังหวัดระนอง (อัตราป่วย 126.7 ต่อแสนประชากร) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดเลย (อัตราป่วย 30.8 ต่อแสนประชากร) ดังตารางที่ 5

การเสียชีวิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 จำนวนผู้ป่วยเอดส์เสียชีวิตที่ได้รับรายงาน จำแนกตามปีที่เสียชีวิต มีจำนวน 48,241 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.6 ของผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับรายงานทั้งหมด จำแนกตามปัจจัยเสี่ยง พบว่า เพศสัมพันธ์ 40,057 ราย สูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 83.0 รองลงมายาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น 2,760 ราย (ร้อยละ 5.7), ติดเชื้อจากมารดา 2,293 ราย (ร้อยละ 4.8) และรับเลือด 17 ราย (ร้อยละ 0.04) ดังตารางที่ 6

โรคติดเชื้อฉวยโอกาส ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 ที่ได้รับรายงานมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ Mycobacterium tuberculosis ,Pulmonary or extrapulmonary 48,660 ราย (ร้อยละ 24.7) รองลงมาโรคปอดบวมจากเชื้อ *Pneumocystis carinii* 34,873 ราย (ร้อยละ 17.7), Cryptococcosis 29,530 ราย (ร้อยละ 15.0), Candidiasis ของหลอดอาหาร หลอดลม (Trachea , bronchi) หรือปอด 9,110 ราย (ร้อยละ 4.6) และ Pneumonia recurrent (Bacteria) มากกว่า 1 ครั้งใน 1 ปี จำนวน 6,352 ราย (ร้อยละ 3.2)

ผู้ติดเชื้อที่มีอาการ ได้รับรายงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 65,471 ราย และมีผู้เสียชีวิต 6,730 ราย สำหรับปี พ.ศ. 2543 ได้รับรายงานผู้ติดเชื้อที่มีอาการ จำนวน 7,600 ราย และมีผู้เสียชีวิต 565 ราย และปี พ.ศ. 2544 ได้รับรายงานผู้ติดเชื้อที่มีอาการ จำนวน 1,454 ราย และมีผู้เสียชีวิต 62 ราย (ตามปีที่เริ่มป่วย)

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามราย

ระหว่าง กันยายน พ.ศ. 2527

เขต	จังหวัด	2527-39	2540	2541	2542	2543	2544	จำนวนสะสม	
								ผู้ป่วย	ตาย
1	10 กรุงเทพฯ	6813	2563	2924	2947	2584	558	18389	5335
	11 สมุทรปราการ	908	350	412	425	376	68	2539	659
	12 นนทบุรี	999	434	500	490	472	98	2993	920
	13 ปทุมธานี	843	273	449	430	359	64	2418	627
	14 อุทัย	795	363	344	363	320	84	2269	777
	15 อ่างทอง	138	97	99	80	109	27	550	124
รวม		3683	1517	1804	1788	1636	341	10769	3107
2	16 ลพบุรี	267	234	221	242	55	0	1019	202
	17 สิงห์บุรี	102	87	109	89	111	60	558	100
	18 ชัยนาท	150	68	90	111	69	0	488	126
	19 สระบุรี	774	347	329	305	102	19	1876	516
	26 นครนายก	244	145	174	119	110	16	808	213
	72 สุพรรณบุรี	564	386	370	396	271	63	2050	549
	รวม	2101	1267	1293	1262	718	158	6799	1706
3	20 พิจิตร	1592	465	469	418	455	103	3502	524
	21 ร้อยเอ็ด	2135	751	794	707	680	191	5258	1423
	22 จันทบุรี	985	432	370	446	449	101	2783	711
	23 นครราชสีมา	496	235	168	238	180	54	1371	180
	24 ฉะเชิงเทรา	427	154	214	382	266	16	1459	268
	25 ปราจีนบุรี	364	134	104	100	110	15	827	153
	27 สระแก้ว	281	60	125	148	119	21	754	180
	รวม	6280	2231	2244	2439	2259	501	15954	3439
4	70 ราชบุรี	1064	367	345	361	373	20	2530	602
	71 กาญจนบุรี	934	509	380	292	298	79	2492	771
	73 นครปฐม	823	492	527	555	519	121	3037	835
	74 สมุทรสาคร	296	252	281	333	260	45	1467	426
	75 สมุทรสงคราม	354	159	176	129	76	25	919	340
	76 เพชรบุรี	1025	431	367	388	416	22	2649	758
	77 ประจวบคีรีขันธ์	495	212	294	339	241	47	1628	553
	รวม	4991	2422	2370	2397	2183	359	14722	4285
5	30 นครราชสีมา	862	210	520	408	293	7	2300	500
	31 น่าน	690	317	316	465	422	44	2254	505
	32 สุรินทร์	638	325	379	357	166	19	1884	365
	36 ชัยภูมิ	493	178	175	175	139	71	1231	247
	44 มหาสารคาม	515	188	263	239	231	41	1477	196
	รวม	3198	1218	1653	1644	1251	182	9146	1813
6	39 หนองบัวลำภู	166	94	121	97	81	14	573	108
	40 อุบลราชธานี	1652	559	535	372	307	41	3466	614
	41 อุตรดิตถ์	824	380	429	499	419	62	2613	350
	42 เลย	361	229	194	212	195	49	1240	300
	43 หนองคาย	194	147	154	115	107	8	725	114
	46 กาฬสินธุ์	540	218	156	106	153	58	1231	172
	47 สกลนคร	206	111	91	147	127	13	695	134
	รวม	3943	1738	1680	1548	1389	245	10543	1792
7	33 ศรีสะเกษ	609	138	159	163	76	0	1145	289
	34 อุบลราชธานี	1017	474	503	473	305	28	2800	451
	35 หนองบัวลำภู	274	85	125	137	103	19	743	154
	37 อำนาจเจริญ	223	58	72	89	87	11	540	75
	45 ร้อยเอ็ด	878	381	343	324	253	34	2213	384
	48 นครพนม	248	146	196	223	179	30	1022	187
	49 มุกดาหาร	152	74	90	67	43	11	437	97
	รวม	3401	1356	1488	1476	1046	133	8900	1637
8	60 นครสวรรค์	690	321	276	325	312	44	1968	653
	61 อุทัยธานี	158	70	63	77	75	12	455	122
	62 กำแพงเพชร	722	433	184	234	234	20	1827	389
	63 ตาก	262	172	162	172	76	0	844	197
	64 สุโขทัย	528	267	253	222	180	48	1498	428
	รวม	2360	1263	938	1030	877	124	6592	1789
9	53 อุตรดิตถ์	208	90	98	35	27	13	471	136
	54 แม่ฮ่องสอน	644	342	280	319	237	19	1841	717
	55 น่าน	816	323	333	220	251	45	1988	791
	65 พะเยา	501	282	284	244	290	111	1712	524
	66 พิจิตร	398	187	267	202	176	24	1254	349
	67 เพชรบูรณ์	640	304	383	310	247	15	1899	589
	รวม	3207	1528	1645	1330	1228	227	9165	3106
10	50 เชียงใหม่	8524	1999	1733	1537	882	109	14784	3765
	51 ลำพูน	1770	464	430	431	412	64	3571	1170
	52 ลำปาง	3016	1069	943	851	700	220	6799	4071
	56 พะเยา	3608	1382	1067	914	830	268	8069	2081
	57 เชียงราย	6379	1900	1884	1650	1652	192	13657	4503
	58 แม่ฮ่องสอน	515	133	95	61	83	2	889	449
	รวม	23812	6947	6152	5444	4559	855	47769	16039
11	80 นครศรีธรรมราช	388	251	204	91	323	129	1386	218
	81 กระบี่	272	167	154	159	146	27	925	205
	82 พังงา	142	62	75	58	64	16	417	121
	รวม	799	479	432	307	532	171	2728	544